

แนวปฏิบัติการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก
(สำหรับสถานพยาบาล)

๑. ในแนวปฏิบัตินี้

“บัตรประจำตัวประชาชน” หมายความว่า บัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (แถบแม่เหล็ก) หรือบัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์แบบอนเนกประสงค์ (สมาร์ทการ์ด)

“หน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย” หมายความว่า สำนักสารสนเทศบริการสุขภาพ (สทส.) หรือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

“ธุรกรรมเบิกจ่ายตรง” หมายความว่า ธุรกรรมเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการ

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

๒. สถานพยาบาลอาจขอตรวจสอบข้อมูลผู้ป่วยจากหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายและจัดทำเป็นฐานข้อมูลของสถานพยาบาล เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบสิทธิ ก่อนให้การรักษาพยาบาล หรือทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง โดยกรมบัญชีกลางไม่อนุญาตให้คัดลอก เผยแพร่หรือกระทำการอย่างใด ๆ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตัวผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว

๓. สถานพยาบาลจะได้รับเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชน (เครื่อง Electronic Data Capture : EDC) จากกรมบัญชีกลาง เพื่อใช้ในการทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง เมื่อผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวมาเข้ารับบริการทางการแพทย์ โดยสถานพยาบาลสามารถกำหนดจุดติดตั้งเครื่องอ่านบัตรฯ ณ บริเวณใดของสถานพยาบาลก็ได้ โดยการทำธุรกรรมในแต่ละครั้งจะต้องแสดงจำนวนค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งที่ทำธุรกรรม ทั้งนี้ อุปกรณ์ดังกล่าวไม่ถือเป็นครุภัณฑ์ของสถานพยาบาล แต่ถือเป็นครุภัณฑ์ของบริษัท ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งบริษัทฯ จะได้จัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์ดังกล่าวเอง ยกเว้น สถานพยาบาลที่ใช้วิธีการอื่นในการทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงตามหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายเป็นผู้กำหนด

หมวดที่ ๒

การทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๔. ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวจะต้องแสดงตน ณ สถานพยาบาล ให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชน หรือวิธีการอื่นตามหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย เพื่อทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงเท่านั้น ทั้งนี้ หากไม่ดำเนินการตามวิธีการข้างต้น ให้สถานพยาบาลเรียกเก็บเงินจากผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวและออกใบเสร็จรับเงินเพื่อให้นำไปยื่นขอใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการต้นสังกัด

ทั้งนี้ หากสถานพยาบาลพบว่า ผู้ป่วยมีการใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการผิดปกติให้ดำเนินการแจ้งให้กรมบัญชีกลางทราบโดยด่วน ผ่านช่องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ CSMBSCGD3@cgd.go.th

๕. ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องใช้บัตรประจำตัวประชาชน หรือแสดงตน ณ สถานพยาบาล

๕.๑ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ที่มีบัตรประจำตัวประชาชนที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (กระดาษเคลือบพลาสติก) ซึ่งเป็นบัตรที่ทางราชการออกให้ใช้ตลอดชีพก่อนที่หลักเกณฑ์นี้มีผลใช้บังคับ ให้ใช้เลขประจำตัวประชาชนที่ปรากฏบนบัตรประจำตัวประชาชนทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๕.๒ กรณีเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๗ ปี ให้ใช้เลขประจำตัวประชาชนของเด็กที่ปรากฏอยู่ในสูติบัตร หรือทะเบียนบ้าน (ของเด็ก) ในการทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง และให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ดูแลเด็กทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงร่วมด้วย

๕.๓ กรณีบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิที่มีได้มีสัญชาติไทย และไม่มีเลขประจำตัวคนต่างด้าว ๑๓ หลัก ที่ทางราชการออกให้ นั้น ให้ใช้เลขประจำตัวที่กรมบัญชีกลางกำหนด ขึ้นต้นด้วยอักษรภาษาอังกฤษ "B" และมีตัวเลขจำนวน ๑๒ หลัก รวมเป็น ๑๓ หลัก ที่ปรากฏอยู่ในรายงานทะเบียนประวัติ เพื่อทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๕.๔ กรณีบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิที่มีได้มีสัญชาติไทย แต่มีเลขประจำตัวคนต่างด้าว ๑๓ หลัก ที่ทางราชการออกให้ นั้น ให้ใช้เลขประจำตัวคนต่างด้าว ๑๓ หลัก ที่ปรากฏอยู่ในทะเบียนบ้าน ทะเบียนคนต่างด้าว เพื่อทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๕.๕ กรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวไม่สามารถไปแสดงตน ณ สถานพยาบาลได้

(๑) ผู้ป่วยติดเตียง โดยมีคำรับรองของแพทย์ยืนยันว่า เป็นผู้ป่วยติดเตียงจริง

(๒) ผู้ป่วยโรคจิตเวช ผู้ป่วยที่ป่วยเป็นระยะสุดท้ายของโรค (Palliative care) และผู้ป่วยที่มีกำหนดนัดเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก ณ สถานพยาบาลแห่งอื่น ในขณะที่ตนเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยในอยู่ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ณ สถานพยาบาลอีกแห่งหนึ่ง โดยอยู่ในดุลพินิจของแพทย์ผู้รักษาที่จะสั่งการรักษา โดยการชักประวัติหรือสอบถามอาการจากผู้ดูแลผู้ป่วย

(๓) ผู้ป่วยซึ่งต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก

(๔) เหตุจำเป็นอื่น ๆ ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ป่วยทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง โดยให้สถานพยาบาลเรียกดูบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ดูแลผู้ป่วยติดเตียงและ/หรืออาจเรียกดูหนังสือรับรองแพทย์ที่รับรองว่า เป็นผู้ป่วยติดเตียง หากมิใช่ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของตนเองเป็นประจำ และในกรณีที่ผู้ป่วยเป็นบุคคลตามข้อ ๕.๒ ข้อ ๕.๓ และข้อ ๕.๔ ให้นำวิธีปฏิบัติตามข้อ ๕.๒ ข้อ ๕.๓ และข้อ ๕.๔ มาใช้บังคับ

๕.๖ กรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว เป็นผู้สูงอายุ หรือเป็นผู้มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว เมื่อเข้ารับการรักษาจากแพทย์แล้ว แต่ไม่สะดวกในการรับยาด้วยตนเอง หรือทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงด้วยตนเอง สามารถมีผู้รับยาแทนหรือผู้ทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงแทนได้ โดยให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ป่วยทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง และในกรณีที่ผู้ป่วยเป็นบุคคลตามข้อ ๕.๒ ข้อ ๕.๓ และข้อ ๕.๔ ให้นำวิธีปฏิบัติตามข้อ ๕.๒ ข้อ ๕.๓ และข้อ ๕.๔ มาใช้บังคับ

๖. กรณีที่บัตรประจำตัวประชาชนเสีย ให้ใช้เลขประจำตัวประชาชนนั้น ทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๗. การทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงตามข้อ ๔ - ๖ ให้ดำเนินการตามคู่มือการใช้งานของสถานพยาบาลตามโครงการบัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

๘. ในกรณีที่เครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชน (เครื่อง Electronic Data Capture : EDC) ไม่สามารถใช้งานได้ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๘.๑ แจงให้บริษัท ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ทราบผ่านสายด่วนที่ปรากฏอยู่บนเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชน (เครื่อง Electronic Data Capture : EDC) เพื่อดำเนินการกู้คืนระบบ

๘.๒ การทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง ให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) การทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงผ่านเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชน (เครื่อง Electronic Data Capture : EDC) ในระบบ Offline หรือ

(๒) การทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงผ่านระบบ KTB Corporate Online หรือ

(๓) การทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงโดยใช้ใบคำขอใช้สิทธิบัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

๘.๓ การทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงตามข้อ ๘.๒ ให้ดำเนินการตามคู่มือการใช้งานของสถานพยาบาลตามโครงการบัตรสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

๙. การทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงผ่านระบบ KTB Corporate Online นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ตามข้อ ๘ และข้อ ๑๓ จะกระทำมิได้ ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้

๙.๑ ผู้ป่วยฉุกเฉินที่มีได้นำบัตรประจำตัวประชาชนมาเข้ารับบริการทางการแพทย์

๙.๒ ผู้ป่วยซึ่งเข้ารับการรักษาพยาบาลนอกเวลาราชการ และไม่มีเจ้าหน้าที่การเงินปฏิบัติงาน ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

๙.๓ ผู้ป่วยที่จำเป็นต้องได้รับการตรวจเนื้อคัดสรรเพิ่มเติม (ย้อมพิเศษ) ซึ่งเป็นการตรวจเพิ่มเติม โดยใช้สไลด์หรือบล็อกชิ้นเนื้อเดิม ให้อยู่ในดุลยพินิจของพยาธิแพทย์ผู้รับผิดชอบ และบันทึกการตรวจไว้ในเวชระเบียนเพื่อประกอบการตรวจสอบด้วย โดยให้ได้รับยกเว้นการแสดงตน ณ สถานพยาบาล

๙.๔ กรณีอื่น ๆ ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

โดยสถานพยาบาลต้องระบุเหตุผลข้างต้น และต้องจัดให้ผู้ป่วยลงลายมือชื่อในคำขอใช้สิทธิสวัสดิการ รักษาพยาบาลข้าราชการ เพื่อใช้ประกอบการตรวจสอบด้วย

๑๐. เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๔ - ๖ แล้ว การระบุจำนวนเงินในแต่ละครั้งที่มีการทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรง ให้ระบุค่าใช้จ่ายเต็มจำนวน (ค่าใช้จ่ายในครั้งนั้นทั้งหมดโดยไม่ต้องพิจารณาว่าจะเบิกจากทางราชการได้ เป็นเงินจำนวนเท่าไร) และจำนวนเงินให้ระบุคนนิยมสองตำแหน่ง

๑๑. การทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงตามข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๘.๒ (๑) ให้สถานพยาบาลพิมพ์ใบแสดง รายการค่าใช้จ่าย Sales Slip จำนวน ๑ ใบ หรือแบบแสดงรายการค่าใช้จ่ายแบบอิเล็กทรอนิกส์ มอบให้ผู้ป่วย ทั้งนี้ สถานพยาบาลจะพิมพ์ใบแสดงรายการค่าใช้จ่ายไว้ใช้ประโยชน์สำหรับการตรวจสอบของตนเองหรือไม่ก็ได้ และให้ยกเลิกการออกเอกสารแสดงค่าใช้จ่ายตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๒๙ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔

๑๒. เมื่อการทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงแล้วเสร็จ ระบบจะแสดงข้อมูลสำคัญที่สถานพยาบาลจะต้องใช้ เพื่อประกอบการส่งข้อมูลในระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ คือ เลขอนุมัติ (Approval Code) และจำนวนเงินค่ารักษายาบาลทั้งหมดในครั้งนั้น (Amount)

หมวดที่ ๓

การยกเลิกธุรกรรมเบิกจ่ายตรง

๑๓. ธุรกรรมเบิกจ่ายตรงที่สถานพยาบาลได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ก่อนดำเนินการส่งข้อมูลไปยังหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย หากพบความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูล สถานพยาบาลสามารถยกเลิก ธุรกรรมได้ โดยให้ดำเนินการตามคู่มือการใช้งานของสถานพยาบาลตามโครงการบัตรสวัสดิการรักษายาบาล ข้าราชการ

หมวดที่ ๔

การส่งข้อมูลในระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

๑๔. การเบิกค่ารักษายาบาลประเภทผู้ป่วยนอก ให้สถานพยาบาลดำเนินการส่งข้อมูลภายใน ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่สถานพยาบาลได้ให้บริการผู้ป่วย ในกรณีที่สถานพยาบาลส่งข้อมูลล่าช้า หรือส่งข้อมูลแล้ว แต่ไม่ผ่านการตรวจสอบ เกินกว่า ๑ ปี ถือว่าไม่ประสงค์ที่จะเบิกเงินค่ารักษายาบาล

๑๕. การส่งข้อมูลประเภทผู้ป่วยนอก ให้จัดทำข้อมูลเป็นรายบุคคลตามรายการที่กรมบัญชีกลาง และหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายเป็นผู้กำหนด และดำเนินการจัดส่งข้อมูลดังกล่าวไปยังหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย

๑๖. การจัดส่งข้อมูลตามข้อ ๑๕ นอกเหนือจากข้อมูลที่กรมบัญชีกลางได้เคยสั่งการให้สถานพยาบาลจัดส่งก่อนที่แนวปฏิบัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้สถานพยาบาลจัดส่งข้อมูลตามข้อ ๑๒ เพิ่มเติม เพื่อประกอบการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลด้วย โดยให้ดำเนินการตามคู่มือการใช้งานของหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายเป็นผู้กำหนด

๑๗. กรณีการทำธุรกรรมเบิกจ่ายตรงด้วยบัตรประจำตัวประชาชนผ่านเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชน (เครื่อง Electronic Data Capture : EDC) หรือวิธีการอื่นตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด หน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายจะดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและแจ้งให้สถานพยาบาลยืนยันความถูกต้องของข้อมูลค่าใช้จ่าย โดยกรณีที่สถานพยาบาลยืนยันข้อมูลค่าใช้จ่าย ให้ดำเนินการจัดทำคำขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนดไว้ในหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และจัดส่งให้กับหน่วยงานข้างต้น

๑๘. กรมบัญชีกลางจะดำเนินการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกตามรอบบัญชีที่กำหนด และส่งแบบแจ้งการโอนเงินให้สถานพยาบาลทราบ โดยให้สถานพยาบาลเก็บรวบรวมต้นฉบับคำขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลแต่ละครั้งไว้คู่กับแบบแจ้งการโอนเงินค่ารักษาพยาบาลเพื่อใช้ในการตรวจสอบ

